

รายงานการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะ
การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน
ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิกุลวิทยศึกษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์*

RESEARCH AND DEVELOPMENT REPORT ON AN ADMINISTRATIVE
MODEL FOR ENHANCING INSTRUCTIONAL MANAGEMENT SKILLS TO
STRENGTHEN STUDENTS' FUNDAMENTAL CAREER COMPETENCIES
AMONG TEACHERS AT WANG PHIKUN WITTAYASUKSA SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
PHITSANULOK-UTTARADIT

เทียมใจ สิทธิศักดิ์

Thiamjai Sitthisak

โรงเรียนวังพิกุลวิทยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์

Wang Phikun Wittayasuksa School, Secondary Educational Service Area Office Phitsanulok-Uttaradit,
Thailand

Corresponding Author's Email: tantansittisak2014@gmail.com

วันที่รับบทความ : 2 พฤษภาคม 2026; วันแก้ไขบทความ 7 พฤษภาคม 2569; วันตอบรับบทความ : 9 พฤษภาคม 2569

Received 2 May 2026; Revised 7 May 2026; Accepted 9 May 2026

Citation:

* เทียมใจ สิทธิศักดิ์. (2569). รายงานการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียนของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิกุลวิทยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(4), 1413-1431.

Thiamjai Sitthisak. (2026). Research And Development Report On An Administrative Model For Enhancing Instructional Management Skills To Strengthen Students' Fundamental Career Competencies Among Teachers At Wang Phikun Wittayasuksa School Under The Secondary Educational Service Area Office Phitsanulok-Uttaradit. Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(4), 1413-1431.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การศึกษาวิเคราะห์สภาพความต้องการของครูผู้สอน 2) ยกร่างและตรวจสอบ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้ และ 4) ประเมินผลรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ดำเนินการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาความต้องการ การพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ การทดลองใช้ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการและชุมชนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พร้อมการนิเทศติดตาม และการประเมินผลโดยการสนทนากลุ่ม กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบประเมิน และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาและวิเคราะห์สภาพความต้องการ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การพัฒนารูปแบบควรตั้งอยู่บนฐานแนวคิดทางวิชาการ แนวคิดการพัฒนา และทฤษฎีระบบร่วมกับวงจรคุณภาพ 2) ผลการยกร่างและตรวจสอบรูปแบบ พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงาน 9 ขั้นตอน ครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาสภาพจนถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ครูผู้สอนมีผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นจากกระบวนการชุมชนเรียนรู้ทางวิชาชีพ และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก และ 4) ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความคุ้มค่าในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้, สมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน, โรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) analyze the needs and current conditions of teachers, 2) develop and validate the model, 3) examine the results of model implementation, and 4) evaluate an administrative model for enhancing instructional management skills to strengthen students' fundamental career competencies

among teachers at Wang Phikun Wittayasuksa School. This study employed a research and development (R&D) approach consisting of four phases: needs analysis; model development and validation by experts; model implementation through workshops, instructional management, professional learning community (PLC), and supervision; and model evaluation through focus group discussion. The target groups included school administrators, teachers, and experts, selected by purposive sampling. The research instruments consisted of questionnaires, tests, evaluation forms, and focus group records. Data were collected using both quantitative and qualitative methods and analyzed using mean, standard deviation, percentage, and content analysis.

The findings revealed that: 1) administrators and teachers shared consistent views that the model should be grounded in academic principles, developmental concepts, and systems theory integrated with a quality cycle; 2) the developed model comprised a nine-step operational process, ranging from situational analysis to human resource development; 3) the implementation results showed that teachers' post-training achievement was higher than pre-training, their understanding improved through the PLC process, and their satisfaction with instructional management was at a high level; and 4) the overall evaluation indicated that the model was highly feasible and demonstrated the highest level of utility.

Keywords: An Administrative Model for Developing Instructional Management Skills, Students' Fundamental Career Competencies, Wittayasuksa School

บทนำ

สถานการณ์ด้านโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่เข้าสู่สังคมสูงวัย ส่งผลให้ สัดส่วนวัยแรงงานและวัยเด็กลดลง ขณะที่ความหลากหลายของช่วงวัยและรูปแบบการ ดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ รวมถึงการเคลื่อนย้าย แรงงานที่สะดวกมากขึ้นจากการเปิดเสรีและความก้าวหน้าด้านคมนาคม (วินัฐดา แก้วโท, 2564) ประกอบกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น ปัญญาประดิษฐ์ ข้อมูล

ขนาดใหญ่ และนวัตกรรมสมัยใหม่ ได้เร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมและเศรษฐกิจ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการการศึกษาศาสตร์ชาติ, 2562) สำคัญในแผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะอาชีพและการเรียนรู้ เพื่อรองรับการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ โดยเน้นการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะรายบุคคล และนำไปสู่การมีงานทำในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

ทักษะอาชีพ (Career Skills) เป็นทักษะสำคัญต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งส่งเสริมค่านิยมการเรียนสายอาชีพและปรับลดสัดส่วนสายสามัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่กำหนดการปรับสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพศึกษาเพิ่มขึ้น และแนวนโยบายในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่มุ่งสัดส่วน 70:30 (สุภาวดี มาศบาง, 2566) นอกจากนี้ แนวทางการพัฒนาการศึกษายังเน้นการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพและความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถประกอบอาชีพ พึ่งตนเอง และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นการสร้างแรงจูงใจสู่อาชีพและการมีงานทำในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

โรงเรียนวังพิรุณวิทยศึกษา ภายใต้การบริหารของผู้วิจัย ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์บริบทของชุมชนและลักษณะการประกอบอาชีพของผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาบูรณาการสู่การจัดการเรียนการสอนตามบทบาทของสถานศึกษา ควบคู่กับการพิจารณานโยบายและจุดเน้นทางการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดในทุกระดับ รวมทั้งหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของชุมชน ผลจากการดำเนินงานดังกล่าวก่อให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพื้นฐานอาชีพ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ

ดำรงชีวิต และเป็นพื้นฐานสำคัญในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมและมั่นคงในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา วิเคราะห์สภาพความต้องการของครูผู้สอน และพัฒนารูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน
2. เพื่อยกร่างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน
3. เพื่อศึกษาการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน
4. เพื่อประเมินผลรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพ

การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมต่อการดำรงชีวิต การเรียนรู้ต่อเนื่อง และการประกอบอาชีพในอนาคต โดยมุ่งพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการทำงาน เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 กำหนดทิศทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 ที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกการทำงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560; สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2562)

การเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพจึงควรดำเนินการผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ความถนัด ความสนใจ และบริบทของผู้เรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้เสนอแนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและเป็นพื้นฐานในการเลือกเส้นทาง

อาชีพในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เน้นการขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษาเพื่อการมีงานทำแห่งศตวรรษที่ 21 โดยให้ความสำคัญกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และเครือข่ายความร่วมมือที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู

ครูเป็นกลไกสำคัญในการแปลงหลักสูตรและนโยบายสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพของผู้เรียน โดยครูต้องสามารถวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล และเชื่อมโยงการเรียนรู้กับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เน้นให้การพัฒนาครูเป็นกลไกสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงปฏิบัติในห้องเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

การบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูควรมีลักษณะเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมาย การสนับสนุนทรัพยากร การนิเทศติดตาม และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การมีส่วนร่วมและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกลไกในการพัฒนาครูให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ฉันทนา ภูมมา (2563) พบว่า การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนได้ผ่านการร่วมวางแผน การออกแบบกิจกรรม การสนับสนุนจากผู้บริหาร และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู ขณะที่ณัฐ ชุมภูเทพ (2560) พบว่า การบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนควรคำนึงถึงบริบททางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของชุมชน รวมทั้งใช้การมีส่วนร่วมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนา

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องสะท้อนว่า การพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทจริง การพัฒนาครู และการมีส่วนร่วมของเครือข่ายชุมชน วินัฐดา แก้วโท (2564) พบว่า การพัฒนารายวิชาการงานอาชีพที่ออกแบบอย่างมีเป้าหมายสามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ สุภาวดี มาศบาง (2566) ชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพฐานชุมชนควรเชื่อมโยงหลักสูตรกับบริบทพื้นที่ ความต้องการของผู้เรียน และทรัพยากรของชุมชน ส่วนพรพนา ศรีสถานนท์ (2564) พบว่า การใช้เทคนิคพี่เลี้ยงโรงเรียนช่วยให้ครูเกิดองค์ความรู้และสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะวิชาชีพของผู้เรียนได้อย่างมีความหมาย นอกจากนี้ อุมารพร อ่อนคำ (2561) พบว่า การ

จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสามารถพัฒนาทักษะอาชีพในท้องถิ่นของนักเรียนได้ผ่านกระบวนการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผลร่วมกับชุมชน

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า งานวิจัยที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนผ่านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การใช้ชุมชนเป็นฐาน การมีส่วนร่วมของเครือข่าย และการพัฒนาครู อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารที่เชื่อมโยง “การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู” กับ “การเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพของนักเรียน” อย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งพัฒนารูปแบบการบริหารที่บูรณาการการบริหารเชิงระบบ การมีส่วนร่วม การฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้ร่วมกัน และการนิเทศติดตาม เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานอาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์สภาพและความต้องการ

1.1 ศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน และนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ขับเคลื่อนภารกิจทางการศึกษาตามบทบาทของครูผู้สอน โดยการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

1.2 วิเคราะห์สภาพความต้องการพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียนของครูผู้สอน ผ่านการสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยการประชุมครูผู้สอนที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษา

2.2 ตรวจสอบรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษา

2.3 กำหนดกรอบรายละเอียดตามโครงสร้างและประเด็นสำคัญที่ตอบสนองต่อโครงสร้างของรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน และแนวทางการดำเนินงานการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และกำหนดคุณลักษณะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประสานเรียนเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

2.4 จัดทำเอกสารสรุปสะท้อนถึงรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ด้วยโครงสร้างและรายละเอียดครอบคลุมการดำเนินการพัฒนาผ่านโครงสร้างทั้งหมด พร้อมกับสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการตรวจสอบรูปแบบการบริหารดังกล่าว

2.5 ประสานเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อร่วมกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน จัดส่งเอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถามประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญให้กับผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนได้ศึกษา วิเคราะห์ ตอบแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการบริหารดังกล่าวล่วงหน้า

2.6 ดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนด ซึ่งมีบุคลากรเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ทั้งผู้ดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ผู้รายงาน คณะผู้บันทึกข้อมูล และผู้อำนวยการความสะดวก เพื่อให้การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2.7 เปิดโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านได้ตอบแบบสอบถามประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญให้ครบถ้วน ทั้งแบบสอบถามที่ต้องการตรวจสอบทางด้านปริมาณ และด้านคุณภาพ

2.8 สรุปผลการดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อให้ได้รับข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ และความเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ของรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) พิจารณาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย กับเกณฑ์ที่กำหนด และข้อมูล

เชิงคุณภาพดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พร้อมทั้งพิจารณาความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยศึกษา มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ สำหรับครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยศึกษา และตัวแทนจากชุมชนท้องถิ่น โดยดำเนินการดังนี้

3.1.1 มอบหมายให้บุคลากรของโรงเรียนประสานงานเรียนเชิญวิทยากรบรรยายให้ความรู้และปฏิบัติการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดเตรียมวัสดุและการประกอบอาหาร การออกแบบและการจัดทำบรรจุภัณฑ์ และการค้าขายออนไลน์

3.1.2 จัดทำเอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ ตามวัตถุประสงค์ และยึดสาระสำคัญที่วิทยากรกำหนด สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอน พร้อมทั้งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ

3.1.3 กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการตามช่วงเวลาที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการก่อนหลังของครูผู้สอน ซึ่งเน้นการออกแบบและการวางแผนดำเนินการโดยไม่เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

3.1.4 ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการประกอบด้วย

- 1) ทำการทดสอบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Pre-test)
- 2) รับฟังคำบรรยายความรู้จากวิทยากรผ่านสื่อ PowerPoint
- 3) จัดทำกิจกรรม ใ้ทำงานตามที่วิทยากรกำหนด
- 4) ซักถาม สร้างความรู้ความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 5) ทำการทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Post-test)

3.1.5 สรุปผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ

3.2 พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.3 ดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพ ซึ่งครูผู้สอนได้พัฒนาขึ้นสำหรับ

ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ประชุมครูผู้สอนกลุ่มเป้าหมาย และคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยชี้แจงประเด็น และสาระสำคัญการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล รวมทั้งการใช้เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยแบบสอบถามประกอบการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

3.3.2 กำหนดปฏิทินของคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้ครูผู้สอน วางแผนจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะพื้นฐานอาชีพเพื่อการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาขึ้นได้อย่างเหมาะสมจากครูผู้สอนและ นักเรียน

3.3.3 ดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตามปฏิทินซึ่งได้กำหนดร่วมกัน ระหว่างครูผู้สอน และคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

3.3.4 คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลร่วมประชุม สรุปผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เพื่อวางแผนการดำเนินงานที่มีระบบ และเกิดประโยชน์ต่อการ ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาด้านทักษะอาชีพของโรงเรียนวังพิรุณวิทยศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) พิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย กับเกณฑ์ที่กำหนด และข้อมูล เชิงคุณภาพดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พร้อมทั้งพิจารณาค่าความถี่ และ ค่าร้อยละ เพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ ครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยศึกษา มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

4.1 กำหนดรายการประเมินผลการดำเนินงานตามแนวทางของรูปแบบการบริหาร การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน และ กำหนดบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย การเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 6 โรงเรียน

4.2 จัดทำเอกสารสรุปสะท้อนแนวทางการดำเนินงานของครูผู้สอนตามรูปแบบการ บริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับ

นักเรียนพร้อมกับสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามประกอบการสนทนากลุ่ม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่มของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายแล้ว

4.3 ประสานเรียนเชิญโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อร่วมกิจกรรมการสนทนากลุ่ม พิจารณาประเมินผลความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าการดำเนินงานตามแนวทางของรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน จัดส่งเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม พร้อมแบบสอบถามให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนและตัวแทนครูผู้สอนได้ศึกษา วิเคราะห์ ตอบแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางของรูปแบบดังกล่าวล่วงหน้า

4.4 ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ซึ่งมีบุคลากรจากโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือผู้อำนวยการโรงเรียนและตัวแทนครูผู้สอน ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้รายงาน คณะผู้บันทึกข้อมูล และผู้อำนวยความสะดวก เพื่อให้การสนทนากลุ่มประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

4.5 เปิดโอกาสให้ผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน และตัวแทนครูผู้สอนของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้ตอบแบบสอบถามประกอบการสนทนากลุ่มให้ครบถ้วน ทั้งแบบสอบถามระดับความคิดเห็น และการให้ข้อเสนอแนะ

4.6 สรุปผลการดำเนินการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าการดำเนินงานตามแนวทางของรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทย์ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) พิจารณาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย กับเกณฑ์ที่กำหนด และข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พร้อมทั้งพิจารณาคำความถี่ และคำร้อยละเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษา วิเคราะห์สภาพความต้องการของครูผู้สอน และพัฒนารูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทย์ศึกษา พบว่า

1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน ควรจะต้องมีแนวคิดเชิงหลักการเพื่อนำไปสู่การบริหารทางวิชาการ ที่เน้นการกำหนดการดำเนินงานเชิงระบบ รายละเอียดประกอบโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการพัฒนาทั้งปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิต พัฒนาความรู้ร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนให้มีความเข้าใจถึงรูปแบบการบริหาร ที่เน้นการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของบุคลากรในหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พร้อมกับการนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การพัฒนาวางแผน ออกแบบจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยกระบวนการร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอน และบุคลากรทุกกลุ่มทุกคนในโรงเรียน มีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานผ่านการใช้องค์ความรู้ในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ที่จะต้องมีการตรวจสอบและประเมินมาตรฐานการเรียนรู้ทางด้านอาชีพต่อไป

1.2 ครูผู้สอน ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ ให้ข้อเสนอแนะ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนเพื่อทำให้การพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียนประสบความสำเร็จ ตรงตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมของโรงเรียน ครูผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการผ่านการศึกษาค้นคว้า โครงสร้าง และรายละเอียดของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กิจกรรมการเรียนการสอน แนวทางการวัดผลและประเมินผล การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ระบุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และมาตรฐานการเรียนรู้

2. ผลการยกย่องและตรวจสอบรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ประกอบด้วย ปัจจัยป้อน (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบด้วยข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และนำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย วงจรคุณภาพ (PDCA) การมีส่วนร่วม (Participation) และการฝึกปฏิบัติ (Performance) เพื่อการออกแบบและวางแผนสร้างขั้นตอน แนวทางการดำเนินงาน และกำหนดรายละเอียดของการดำเนินงาน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ (Well – being Study)
- ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์หลักสูตร (Analysis for Curriculum)
- ขั้นตอนที่ 3 กำหนดเป้าหมาย (Normalize target)
- ขั้นตอนที่ 4 โครงการพัฒนาครู (Global Career Project)
- ขั้นตอนที่ 5 ฝึกประสบการณ์กับเครือข่าย (Procedure for experience)
- ขั้นตอนที่ 6 บูรณาการรายวิชา (Integration on Course)
- ขั้นตอนที่ 7 พัฒนาเครื่องมือ (Keystone of tools)
- ขั้นตอนที่ 8 เรียนรู้ร่วมกัน (Union learning)
- ขั้นตอนที่ 9 พיתักษทรัพยากรมนุษย์ (Longevity for human)

และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิกุลวิทยศึกษา ด้านความเหมาะสม ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อการเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิกุลวิทยศึกษา พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน มีข้อค้นพบจำแนกได้ ดังนี้ คือ 3.1 ผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การเตรียมวัสดุและการประกอบอาหาร การออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์ และการค้าขายออนไลน์ ครูผู้สอนมีผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3.2 ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยชุมชนเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบพบว่า ครูผู้สอนได้รับความรู้ความเข้าใจจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม 3.3 ผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินผลรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียนของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิกุลวิทยศึกษา พบว่า

ส่วนที่ 1 รูปแบบและการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า 1.1 หลักการและแนวคิด 1.2 วัตถุประสงค์ 1.3 เป้าหมาย 1.4 เงื่อนไขความสำเร็จ และ 1.5 การบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง

สมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ 1.5 การบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก โดย 1.5.1 วงจรคุณภาพ 1.5.2 การมีส่วนร่วม 1.5.3 การฝึกปฏิบัติ และ 1.5.4 รูปแบบวังพิกุล มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินผลรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิกุลวิทยา ศึกษา ด้วยการตอบแบบสอบถามประกอบการสนทนากลุ่ม ด้านความคุ้มค่า ในภาพรวม พบว่า มีความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละส่วน พบว่า ส่วนที่ 4 การนำรูปแบบการบริหารการพัฒนาไปใช้ในโรงเรียนมีความคุ้มค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนที่ 1 รูปแบบและการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ ส่วนที่ 2 องค์คณะบุคคลและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และส่วนที่ 3 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน มีความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษา วิเคราะห์สภาพความต้องการของครูผู้สอน และพัฒนารูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิกุลวิทยา ศึกษา พบว่า ความต้องการของครูผู้สอน ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนต่างมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน จะต้องพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของแนวคิดและทฤษฎีเพื่อการพัฒนารูปแบบประกอบด้วย (1) แนวคิดหลักการ: วิชาการ ประกอบด้วย การจัดสร้างพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม และการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีพ แนวคิดทฤษฎี : พัฒนา ประกอบด้วย รูปแบบและการจัดการรูปแบบ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และชุมชนเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ แนวคิดทฤษฎีเพื่อการขับเคลื่อนรูปแบบ ประกอบด้วย ทฤษฎีระบบ และวงจรคุณภาพสอดคล้องกับฉันทนาภุมมา (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ที่ครูจะต้องคำนึงถึงสภาพปัจจุบันที่เน้นการสร้างภาวะผู้นำ มอบหมายภารกิจหน้าที่ให้ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร่วมกันวางแผน ออกแบบจัดการเรียนการสอน และจัดทำโครงการสานฝันสู่อาชีพ จัด

บรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสนับสนุนงบประมาณให้เหมาะสมเพียงพอ รูปแบบการบริหารจะต้องเน้นความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะอาชีพ ภายใต้การสร้างพัฒนา และใช้หลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเป็นกรอบและทิศทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่เยาวชนในชุมชนท้องถิ่นที่มีกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก จึงกำหนดนโยบายหลักที่สำคัญสำหรับสถานศึกษา หรือสถาบันทางการศึกษาได้ใช้เป็นกรอบรายละเอียดสำคัญในการดำเนินการ

2. ผลการยกร่างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยา พบว่า รูปแบบประกอบด้วยกระบวนการดำเนินการ 9 ขั้นตอน ดังนี้ คือ 1) ศึกษาสภาพ 2) วิเคราะห์หลักสูตร 3) กำหนดเป้าหมาย 4) โครงการพัฒนาครู 5) ฝึกประสบการณ์กับเครือข่าย 6) บูรณาการรายวิชา 7) พัฒนาเครื่องมือ 8) เรียนรู้ร่วมกัน และ 9) พิทักษ์ทรัพยากรมนุษย์ สอดคล้องกับพรพนา ศรีสถานนท์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาชีพแก่นักเรียนในท้องถิ่น โดยใช้เทคนิคพี่เลี้ยงโรงเรียน ซึ่งได้ข้อค้นพบว่าการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคพี่เลี้ยง ส่งผลให้ครูเกิดองค์ความรู้ เข้าถึงประสบการณ์การเลือกกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้วางแผน ออกแบบ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย จุดประกายการเลือกอาชีพให้แก่ผู้เรียน และมีแนวโน้มว่าผู้เรียนจะมีทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพสูงขึ้นอย่างเป็นระบบมีความต่อเนื่อง

3. ผลการศึกษาการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ เพื่อการเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษา พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน มีข้อค้นพบจำแนกได้ ดังนี้ คือ 3.1 ผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การเตรียมวัสดุและการประกอบอาหาร การออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์ และการค้าขายออนไลน์ ครูผู้สอนมีผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3.2 ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยชุมชนเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบพบว่า ครูผู้สอนได้รับความรู้ความเข้าใจจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม 3.3 ผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อุมาพร อ่อนคำ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็น

ฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ โดยครูผู้สอนยึดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกต และการสะท้อนผล และยึดทักษะอาชีพในท้องถิ่นของนักเรียนเกี่ยวกับ (1) ทักษะทางสังคม (2) ทักษะการทำงาน (3) ทักษะการวิเคราะห์ (4) ทักษะการแก้ปัญหา และ (5) ทักษะการสังเกต และใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง บุคคลในชุมชนท้องถิ่นมีพลังอำนาจร่วมกันกับบุคลากรในโรงเรียน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงจึงเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียนได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็น ตรงตามเป้าหมาย

4. ผลการประเมินผลรูปแบบการบริหารการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนวังพิรุณวิทยาศึกษาพบว่า ผลการประเมินรูปแบบฯ พบว่า (1) ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (2) ความคุ้มค่าอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงาน ชุมภูเทพ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาบนพื้นที่สูงและทุรกันดาร เขตภาคเหนือฝั่งตะวันตก ที่กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพบริบทของสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจของชุมชน การส่งเสริมอาชีพของนักเรียนประกอบด้วยข้อมูลด้านต่างๆ ดังนี้ (1) ด้านสังคม (2) ด้านเศรษฐกิจ (3) ด้านสิ่งแวดล้อม ความต้องการในการพัฒนาอาชีพและแนวทางการส่งเสริมอาชีพประกอบด้วย (1) หลักการในการส่งเสริมอาชีพ (2) วิธีการส่งเสริมอาชีพ (3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC: Professional Learning Community) เพื่อการสร้างระบบและขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้พัฒนาสมรรถนะพื้นฐานให้นักเรียน โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาทักษะอาชีพให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เป็นช่วงชั้นของนักเรียนที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งยังสับสนและไม่ชัดเจนในการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาครูและการพัฒนาผู้เรียนควรถูกบูรณาการเป็นระบบเดียวกัน โดยมุ่งให้การพัฒนาสมรรถนะของครูส่งผลโดยตรงต่อการเสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐานอาชีพของผู้เรียน ผ่าน

การจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ และการประยุกต์ใช้ในบริบทจริง ภายใต้การบริหารเชิงระบบด้วยวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) ที่ช่วยให้การพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งนี้ ครูมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะที่เชื่อมโยงกับโลกการทำงานจริง ควบคู่กับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและภาคีต่าง ๆ และการประเมินผลผู้เรียนจากพฤติกรรมเชิงประจักษ์ ขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการในการขับเคลื่อน สนับสนุน และกำกับให้เกิดระบบการพัฒนามีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การยกระดับสมรรถนะพื้นฐานอาชีพของผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบการบริหารที่เป็นระบบ บูรณาการ และมีส่วนร่วม โดยใช้การพัฒนาครูเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน ผ่านกระบวนการบริหารเชิงวงจร การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทจริง และการประเมินผลที่เน้นสมรรถนะ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและยั่งยืนในระยะยาว ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้ **ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้** 1) สถานศึกษาควรนำรูปแบบการบริหารไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและคณะกรรมการให้ชัดเจนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน 2) ครูผู้สอนควรใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตาม 9 ขั้นตอนในการวางแผน ออกแบบ และจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมจนถึงการประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ 3) สถานศึกษาควรพัฒนาและขับเคลื่อนเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะอาชีพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง **ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป** 1) ควรศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารที่มุ่งเสริมสร้างเจตคติ พฤติกรรม และจรรยาบรรณที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของอาชีพในอนาคต 2) ควรศึกษาปัจจัยเชิงโครงสร้างและปัจจัยสนับสนุนที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับบริบทเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี 3) ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและบทบาทของเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในการเสริมสร้างสมรรถนะอาชีพของผู้เรียนในบริบทที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- ฉันทนา ภูมิมา. (2563). *การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)*. นครปฐม: โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- นงนุช ชุมภูเทพ. (2560). *รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่บนที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 21(4), 142-153.
- พรพนา ศรีสถานนท์. (2564). *การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาชีพแก่นักเรียนในท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคพี่เลี้ยงโรงเรียน*. วารสารรัชต์ภาคย์ มหาวิทยาลัยรัชต์ภาคย์, 15 (40), 227-235.
- วินัฐดา แก้วโท. (2564). *การพัฒนารายวิชาการงานอาชีพเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ตามทฤษฎีโครงสร้างสติปัญญาของกิลฟอร์ด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. วารสารครุศาสตร์ปริทัศน์ฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 8(2), 254-260.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *การขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษาไทย 4.0 เพื่อการมีงานทำแห่งศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบครบวงจร ประจำปีงบประมาณ 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาชาติ.

- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุภาวดี มาศบาง. (2566). แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพฐานชุมชนโดยวิทยาลัยชุมชน. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- อุมพร อ่อนคำ. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(2), 279-293.